2021_10_623_642 **സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ**

നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

2021_10_623_642 **സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ**

[2021] 10 എസ്.സി.ആർ 623

ശ്രീ രാജീവ് നോഹ്വർ

v.

പുണെ, മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാന ചീഫ് കോൺട്രോളിങ് റവന്യൂ അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും

(2021 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5970)

2021 സെപ്റ്റംബർ 24

[ജസ്റ്റിസ് ഡോ. ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡും ജസ്റ്റിസ് ബി.വി നാഗരത്നയും]

മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട്, 1958 - വകുപ്പുകൾ 47, 48, 49, 50, 52, 52A, 53(1A) - സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി - റീഫണ്ട് - അപ്പീൽവാദി ഒരു റെസിഡൻഷ്യൽ ഫ്ലാറ്റ് ബുക്ക് ചെയ്തിരുന്നു - അദ്ദേഹം ₹8,44,500/- രൂപയുടെ ഇ-എസ്ബിടിആർ സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങി. ബിൽഡറുമായി തർക്കം ഉണ്ടായതിനെത്തുടർന്ന്, അപ്പീൽവാദി ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷന് മുമ്പാകെ ഒരു ഉപഭോക്തൃ പരാതി ഫയൽ ചെയ്തു - പരാതി അനുവദിച്ചു - ഡെവലപ്പർ മുഴുവൻ തുകയും തിരികെ നൽകി - അപ്പീൽവാദി സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിച്ചു - 1958-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48(3) അനുശാസിക്കുന്നതുപോലെ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ സമർപ്പിച്ചില്ല എന്ന കാരണത്താൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ ആ ആവശ്യം നിരസിച്ചു - റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ കാലഹരണം മൂലം തടസ്സപ്പെട്ടതാണെന്ന റവന്യൂ അധികാരികളുടെ കാഴ്ചപ്പാട് ഹൈക്കോടതി ശരിവെച്ചു - അപ്പീലിൽ വിധിച്ചു: അപേക്ഷ ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ ഫയൽ ചെയ്തില്ല എന്ന കാരണത്താൽ റവന്യൂ അധികാരികൾ അപേക്ഷ

നിരസിച്ചത്, കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48-ലെ അവശിഷ്ട വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എന്ന് കണക്കാക്കിയാണ് - ഈ വീക്ഷണത്തിൽ നിന്ന് വിട്ടുപോയത് എന്തെന്നാൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടല്ലെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 48-ലെ കാലഹരണ കാലയളവ് വ്യക്തമായും ബാധകമല്ല എന്നതാണ് - അപ്പീൽവാദിയുടെ അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരാത്തതിനാൽ, വകുപ്പ് 48-ൽ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള ആറുമാസത്തെ കാലഹരണ കാലയളവ് ബാധകമാകില്ല - അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ വകുപ്പുകൾ 47, 52, 52A എന്നിവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല - അപ്പീൽവാദിയുടെ റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പരാമർശിച്ചാണ് തലക്കെട്ട് നൽകിയിരുന്നത്. തെറ്റായ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥ പരാമർശിക്കുന്നത്, ഒരു പൗരന് നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ലഭിക്കേണ്ട റീഫണ്ടിനുള്ള അവകാശം ഇല്ലാതാക്കില്ല എന്നത് സുസ്ഥാപിതമായ കാര്യമാണ് - ഈ കേസിൽ, സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ സദുദ്ദേശ്യപരമായി വാങ്ങിയതാണ്, അപ്പീൽവാദിയുടെ പെരുമാറ്റം ന്യായീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തതോ ബോധപൂർവമുള്ളതോ ആയ കാലതാമസം വരുത്തുന്നതോ ആയിരുന്നില്ല - ഒരു പൊതു നിയമമെന്ന നിലയിൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അവകാശം നിയമപരമായ സൃഷ്ടിയാണ്. നിയമത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ റീഫണ്ട് തേടാവുന്നതാണ്. അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് ഏതെങ്കിലും സബ്സ്റ്റാന്റീവ് വ്യവസ്ഥയാൽ പ്രത്യേകമായി തടസ്സപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല - ഇതുപോലുള്ള ഒരു സാഹചര്യം, അതായത് കേസിലെ വസ്തുതകൾ നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത ഒരവസ്ഥയിൽ, അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരം കാലതാമസം ക്ഷമിക്കാൻ സുപ്രീം കോടതിക്ക് അധികാരമുണ്ട് - റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിലുണ്ടായ കാലതാമസം എൻസിഡിആർസിയിലെ നീണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ കാരണമായതിനാൽ, കാലതാമസത്തിന്റെ പേരിൽ അപേക്ഷ നിരസിക്കാനാവില്ല - തൽഫലമായി, ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ സമയത്ത് അടച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിക്ക് റീഫണ്ട് ലഭിക്കാൻ അപ്പീൽവാദിക്ക്

അർഹതയുണ്ട്, എന്നാൽ അതിനായി ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ സ്റ്റാമ്പ് കളക്ടർക്ക് തിരികെ നൽകേണ്ടതാണ്.

അപ്പീൽ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു: 1. മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട്, 1958-ലെ വകുപ്പ് 48 ആരംഭിക്കുന്നത്, വകുപ്പ് 47 പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ ഖണ്ഡങ്ങൾ (1), (2), (3) എന്നിവയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ സമർപ്പിക്കണം എന്ന പ്രസ്താവനയോടെയാണ്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഖണ്ഡം (1), (2), (3) എന്നിവയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലഹരണ കാലയളവ്, വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്തില്ല എന്ന കാരണത്താൽ റവന്യൂ അധികാരികൾ അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ നിരസിച്ചത്, ഈ കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48-ലെ അവശിഷ്ട വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന് കണക്കാക്കിയാണ്. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഈ കാഴ്ചപ്പാട് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, ഈ വീക്ഷണത്തിൽ വിട്ടുപോയത്, വകുപ്പ് 48 പൂർണ്ണമായും ബാധകമാകുന്നത് വകുപ്പ് 47 പ്രകാരം ആനുകൂല്യത്തിനായി അപേക്ഷിക്കുന്ന കേസുകൾക്ക് മാത്രമാണ് എന്നതാണ്. വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടല്ല റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷയെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 48-ലെ പരിമിതി കാലയളവ് വ്യക്തമായും ബാധകമല്ല. അപ്പീൽവാദിയുടെ അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ ക്ലോസുകളിൽ ഒന്നിന്റെയും പരിധിയിൽ വരാത്തതിനാൽ, വകുപ്പ് 48-ൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള 6 മാസത്തെ കാലഹരണ കാലയളവ് അപ്പീൽവാദി ഫയൽ ചെയ്ത അലവൻസിനായുള്ള അപേക്ഷയ്ക്ക് ബാധകമല്ല.

2. അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ വകുപ്പുകൾ 47, 52, 52 എ എന്നിവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല. റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷയുടെ തലക്കെട്ട് വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പരാമർശിച്ചായിരുന്നു എന്നുള്ളത് സത്യമാണ്. എങ്കിലും, ഒരു തെറ്റായ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥ പരാമർശിക്കുന്നത്, നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഒരു പൗരന് ലഭിക്കേണ്ട റീഫണ്ടിനുള്ള അവകാശം ഇല്ലാതാക്കില്ല എന്നത് സുസ്ഥാപിതമാണ്.

3. ഈ കേസിൽ, ഡെവലപ്പറുമായി അപ്പീൽവാദി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന വിൽപന കരാർ പരിഗണിച്ച് സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ സദുദ്ദേശ്യപരമായി വാങ്ങിയതാണ്. ഡെവലപ്പറുമായുള്ള തർക്കം കാരണം, എൻസിഡിആർസിക്ക് മുന്നിൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ ഇടയായി. അപ്പീൽവാദിയുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ അസ്വാഭാവികമായ യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, കൂടാതെ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഫലം കാത്തിരിക്കുന്നതിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാഗത്ത് അന്യായമായ കാലതാമസം തീർച്ചയായും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒന്നുകിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തോടെ കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകുക, അല്ലെങ്കിൽ പലിശ സഹിതം റീഫണ്ട് തേടുക എന്ന രണ്ട് ഓപ്ഷനുകൾ നൽകിക്കൊണ്ട് എൻസിഡിആർസി പരാതി അനുവദിച്ചു. രണ്ടാമത്തെ ഓപ്ഷൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത അപ്പീൽവാദി, എൻസിഡിആർസിയുടെ ഉത്തരവ് വന്ന് രണ്ട് മാസത്തിനുള്ളിൽ റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിച്ചു. അതിനാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ പെരുമാറ്റം ന്യായീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിന് അപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഗത്ത് ബോധപൂർവമായതോ ദുരുദ്ദേശ്യപരമോ ആയ കാലതാമസമോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന് പറയാനാവില്ല. അത്തരം ഒരു അപേക്ഷ ന്യായമായ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ ഫയൽ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

4. ഒരു പൊതു നിയമമെന്ന നിലയിൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അവകാശം ഒരു നിയമപരമായ സൃഷ്ടിയാണ്. നിയമത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച് ഒരു റീഫണ്ട് തേടാവുന്നതാണ്. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്തതുപോലെ, അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് ഏതെങ്കിലും സബ്സ്റ്റാന്റീവ് വ്യവസ്ഥയാൽ

പ്രത്യേകമായി തടസ്സപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ, ഈ കോടതി നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകളെ അവഗണിക്കുകയും മറികടക്കുകയും ചെയ്യരുത്, പകരം വ്യക്തമായ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ കണക്കിലെടുത്ത് ജാഗ്രതയോടെ വിവേചനാധികാരം ഉപയോഗിക്കണം എന്നത് ഒരു സ്ഥാപിത തത്വമാണ്. അതിനാൽ, ഒരു നിയമം കാലഹരണ കാലയളവ് നിശ്ചയിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരം കാലതാമസത്തിൽ ഇടപെടുന്നതിൽ ഈ കോടതിക്ക് മന്ദതയുണ്ടാകണം. എങ്കിലും, ഈ കേസിലേതുപോലെ, കേസിന്റെ വസ്തുതകൾ നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത ഒരവസ്ഥയിൽ, കാലതാമസം ക്ഷമിച്ച് പൂർണ്ണമായ നീതി ഉറപ്പാക്കാൻ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരം ഈ കോടതിക്ക് അധികാരമുണ്ട്. ഈ കേസിൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിലുണ്ടായ കാലതാമസം എൻസിഡിആർസിക്ക് മുന്നിലെ നീണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ കാരണമാണ് എന്നതിനാൽ, കാലതാമസത്തിന്റെ പേരിൽ അപേക്ഷ നിരസിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് ഈ കോടതിക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട്. ജുഡീഷ്യൽ കാലതാമസം ഒരു കക്ഷിക്കും നിയന്ത്രിക്കാൻ ആവില്ല. അപേക്ഷകൻ ജുഡീഷ്യൽ കാലതാമസത്തിന്റെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ നിരസിക്കുന്നത് നീതി, ധർമ്മം, ന്യായം എന്നിവയുടെ ലംഘനമാകും. അതിനാൽ, ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിക്കാൻ ഇത് ഉചിതമായ കേസാണ്.

5. അതുകൊണ്ട്, അതിന്റെ ഫലമായി, ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ മുംബൈയിലെ സ്റ്റാമ്പ് കളക്ടർക്ക് തിരികെ നൽകുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ച്, അത് വാങ്ങിയ സമയത്ത് അടച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിക്ക് റീഫണ്ട് ലഭിക്കാൻ അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ടാകുമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. കളക്ടർക്ക് ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ കൈമാറി ഒരു മാസത്തിനകം റീഫണ്ട് നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കണം.

കമ്മിറ്റി-ജിഎഫ്ഐഎൽ v ലിബ്ര ബിൽഡ്ടെക് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും (2015) 16 എസ്.സി.സി 31:[2015] 11 എസ്.സി.ആർ 420; *എ. ആർ. ആന്തുലെ v ആർ. എസ്. നായക്,* (1988)

2 എസ്.സി.സി 602: [1988] 1 സപ്ലിമെന്ററി. എസ്.സി.ആർ 1; *യൂണിയൻ കാർബൈഡ് കോർപ്പറേഷൻ v ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ,* **(1991) 4 എസ്.സി.സി 584: [1991] 1 സപ്ലിമെന്ററി എസ്.സി.ആർ 251);** *സുപ്രീം കോടതി ബാർ അസോസിയേഷൻ v ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ,* **(1998) 4 എസ്.സി.സി 409:[1998] 2 എസ്.സി.ആർ 795). – പരാമർശിച്ചു.**

കേസ് നിയമ പരാമർശം

[2015] 11 എസ്.സി.ആർ 420 പരാമർശിച്ചു ഖണ്ഡിക 10

[1988] 1 സപ്ലിമെന്ററി. എസ്.സി.ആർ 1 പരാമർശിച്ചു ഖണ്ഡിക 31

[1991] 1 സപ്ലിമെന്ററി.എസ്.സി.ആർ 251 പരാമർശിച്ചു ഖണ്ഡിക 31

[1998] 2 എസ്.സി.ആർ 795 പരാമർശിച്ചു ഖണ്ഡിക 31.

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത : 2021 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5970.

2018 ലെ റിട്ട് പെറ്റീഷൻ നമ്പർ 10088 ലെ, ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയുടെ 22.11.2018-ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

അഡ്വ. വരുൺ സിംഗ്, അഡ്വ. ഗൗരവ് നായർ, അഡ്വ.പ്രണതി ഭട്നാഗർ, എന്നിവർ അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

അഡ്വ. രാഹുൽ ചിറ്റ്നിസ്, അഡ്വ. സച്ചിൻ പാട്ടീൽ, അഡ്വ. ആദിത്യ എ. പാണ്ടെ, അഡ്വ. ജിയോ ജോസഫ് എന്നിവർ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതി വിധി പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് ഡോ ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്

1. അനുമതി നൽകി.

2. ഒരു പൗരൻ്റെ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ക്ലെയിം ഈ കോടതിയിലേക്ക് ഒരു വളഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ എത്തിയിരിക്കുന്നു. അപ്പീൽവാദി ഒരു റെസിഡൻഷ്യൽ അപ്പാർട്ട്മെൻ്റ് ബുക്ക് ചെയ്തു. ബിൽഡറുമായി ഒരു തർക്കം ഉണ്ടായി. ഇത് ഒരു ഉപഭോക്തൃ പരാതിക്ക് കാരണമായി. ഈ വ്യവഹാരം സമയം കവർന്നു. തുടർന്ന്, അപ്പീൽവാദിക്ക് വില തിരികെ ലഭിക്കാനുള്ള ഓപ്ഷൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടു. ആറ് മാസത്തിലധികം സമയം കഴിഞ്ഞു എന്ന കാരണത്താൽ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ നൽകണമെന്ന ആവശ്യം സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ റവന്യൂ വിഭാഗം നിരസിച്ചു. ഈ തീരുമാനം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ബോംബെ ഹൈക്കോടതി ഈ ആവശ്യം കാലഹരണപ്പെട്ടതായി കണ്ടെത്തി. റീഫണ്ടിനായുള്ള ഒരു ലളിതമായ ആവശ്യം നമ്മെ ഒരു റവന്യൂ നിയമത്തിൻ്റെ സങ്കീർണ്ണതകളിലേക്ക് നയിക്കുന്നു.

3. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ 2018 നവംബർ 22-ലെ വിധിന്യായത്തിനെതിരെയാണ് ഈ അപ്പീൽ. ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഡെപ്യൂട്ടി കൺട്രോളർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സ്, പൂനെ, അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ തള്ളി. ഈ അതോറിറ്റിയുടെ ഉത്തരവ് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരമുള്ള ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആ പെറ്റീഷൻ തള്ളിയിരിക്കുന്നു.

4. 2014 ഏപ്രിൽ 24-ന്, പൂനെയിലെ ലോധ ബെൽമോണ്ടോ എന്ന നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ടവർ നമ്പർ 24-ൽ 1660 ചതുരശ്ര അടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള യൂണിറ്റ് നമ്പർ 2001 എന്ന റെസിഡൻഷ്യൽ ഫ്ലാറ്റ് ₹1,68,88,095 രൂപയുടെ പ്രതിഫലത്തിന് അപ്പീൽവാദി ബുക്ക് ചെയ്തു. 2014 ജൂലൈ മാസത്തോടെ, അംഗീകരിച്ച വിലയുടെ 19.9% ആയ ₹33,91,795 രൂപ അപ്പീൽവാദി ആദ്യം

നൽകി. ഇതിനെത്തുടർന്ന് ഒരു സ്ഥിരീകരണ ഇമെയിലും 2014 ജൂലൈ 15-ന് ഒരു അലോട്ട്മെന്റ് കത്തും നൽകി. 2014 ഓഗസ്റ്റ് 14-ന്, അംഗീകരിച്ച വിലയിൽ നിന്നും ₹1,58,28,221 രൂപ അപ്പീൽവാദി അടച്ചു. കൈമാറ്റം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി, വിൽപന കരാർ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി, പൂനെയിലെ ഐഡിബിഐ ബാങ്ക്, ഔന്ധിൽ നിന്ന് ₹8,44,500 രൂപയുടെ തുകയ്ക്കുള്ള ഇ-എസ്ബിടിആർ സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ MTR GRN No MH002360383201415 5 എന്ന സർക്കാർ ചലാൻ വഴി അപ്പീൽവാദി വാങ്ങി.

5. അപ്പീൽവാദിയും ഡെവലപ്പറുമായി തർക്കങ്ങൾ ഉടലെടുക്കുകയും ഇത് അപ്പീൽവാദിയെ ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷന്[1] മുമ്പാകെ ഒരു ഉപഭോക്തൃ പരാതി ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്തു. പരാതി നിലനിൽക്കെ, 2014 സെപ്റ്റംബർ 25-ലെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഫ്ലാറ്റിൽ മൂന്നാം കക്ഷി താൽപ്പര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഡെവലപ്പറെ തടഞ്ഞു. ഒടുവിൽ 2016 മെയ് 6-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ പരാതി അനുവദിച്ചു. അപ്പീൽവാദിക്ക് രണ്ട് ഓപ്ഷനുകൾ നൽകി: ഒന്നുകിൽ ഡെവലപ്പറുമായി കരാർ നടപ്പിലാക്കുക, അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഡെവലപ്പർ ₹10 ലക്ഷം രൂപ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം; അല്ലെങ്കിൽ, അപ്പീൽവാദി കരാർ നടപ്പിലാക്കാൻ തയ്യാറല്ലെങ്കിൽ, ₹10,00,000 രൂപ നഷ്ടപരിഹാരത്തോടൊപ്പം, ഓരോ ഗഡു സ്വീകരിച്ച തീയതി മുതൽ റീഫണ്ട് തീയതി വരെ പ്രതിവർഷം 12% പലിശ സഹിതം മുഴുവൻ പ്രതിഫലവും തിരികെ നൽകാൻ ഡെവലപ്പർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി. അപ്പീൽവാദി പലിശ സഹിതം പ്രതിഫലം തിരികെ വാങ്ങാനുള്ള ഓപ്ഷൻ തിരഞ്ഞെടുത്തു.

6. എൻസിഡിആർസിയുടെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 2016 ജൂലൈ 11-ന് ഡെവലപ്പർ പ്രതിഫലം തിരികെ നൽകുന്നതിനുള്ള ചെക്ക് നൽകി. തുടർന്ന്, 2016 ജൂലൈ 16-ന് അപ്പീൽവാദി സ്റ്റാമ്പ്

[1] "എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി"

കളക്ടർക്ക് ₹8,44,500 രൂപയുടെ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിച്ചു. 2016 ഓഗസ്റ്റ് 5-ലെ അറിയിപ്പ് പ്രകാരം, സ്റ്റാമ്പ് കളക്ടർ ഫയൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷന് കൈമാറി. അപ്പീൽവാദി ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിച്ചില്ല എന്ന കാരണം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി റീഫണ്ട് നിഷേധിക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. 2016 സെപ്റ്റംബർ 27-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട്, 1958-ലെ വകുപ്പ് 48(3) അനുശാസിക്കുന്നതുപോലെ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ സമർപ്പിച്ചില്ല എന്ന കാരണത്താൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ നിരസിച്ചു. ഈ ഉത്തരവിനെതിരെ അപ്പീൽവാദി മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട്, 1958-ലെ വകുപ്പ് 53(1 എ) പ്രകാരം ചീഫ് കൺട്രോളിംഗ് റവന്യൂ അതോറിറ്റിക്ക് മുമ്പാകെ അപ്പീൽ നൽകി. 2018 ഏപ്രിൽ 2-ന് ഇതേ കാരണത്താൽ അപ്പീൽ തള്ളി. ഈ ഉത്തരവുകളെ ചോദ്യം ചെയ്തും, അടച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ നൽകാൻ ഉത്തരവിടണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ട് അപ്പീൽവാദി ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു റിട്ട് ഹർജി സമർപ്പിച്ചു.

7. 2018 നവംബർ 22-ലെ വിധിന്യായത്തിലൂടെ ഹൈക്കോടതി ഹർജി തള്ളി. ഇ-സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചില്ല എന്ന കാരണത്താൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ കാലഹരണത്താൽ തടസ്സപ്പെട്ടതാണെന്ന റവന്യൂ അധികാരികളുടെ വീക്ഷണം കോടതി ശരിവെച്ചു. അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 52 എയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നതിനാൽ വകുപ്പ് 48(3) പ്രകാരമുള്ള ആറ് മാസത്തെ കാലപരിധി ബാധകമല്ല എന്ന വാദം ഹൈക്കോടതി തള്ളി. നിയമത്തിലെ വകുപ്പുകൾ 47, 48, 52, 52 എ എന്നിവ യോജിപ്പോടെ വ്യാഖ്യാനിക്കണം എന്നും, വകുപ്പ് 52 എ പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷയും സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ സമർപ്പിക്കണം എന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. അതനുസരിച്ച് കേസ് ഈ കോടതിയിലെത്തി. 2019 ജനുവരി 18-ന് നോട്ടീസ് അയച്ചു.

8. അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ മിസ്റ്റർ വരുൺ സിംഗ് സമർപ്പിക്കുന്നത്, റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ച സാഹചര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ, താഴെ പറയുന്ന സംഭവങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്:

(i) ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ 2014 ഓഗസ്റ്റ് 16-ന് വാങ്ങി;

(ii) ഡെവലപ്പറുമായുള്ള തർക്കത്തെത്തുടർന്ന് അപ്പീൽവാദി എൻസിഡിആർസിയെ സമീപിച്ചു. അവർ ആദ്യം 2014 സെപ്റ്റംബർ 25-ന് മൂന്നാം കക്ഷി അവകാശങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഇടക്കാല സ്റ്റേ അനുവദിക്കുകയും, ഒടുവിൽ 2016 മെയ് 6-ന് പരാതി അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു;

(iii) റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത് 2016 ജൂലൈ 16-നാണ്.

9. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, താഴെ പറയുന്ന അഞ്ച് കാരണങ്ങളാൽ റീഫണ്ടിനായുള്ള അപേക്ഷ ന്യായമായ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതാണ്, അതിനാൽ അത് കാലതാമസം കൊണ്ടോ കാലഹരണം കൊണ്ടോ തടസ്സപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കാനാവില്ല എന്ന് അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു.

(i) ഡെവലപ്പറുമായുള്ള കരാറുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തർക്കം എൻസിഡിആർസിയിൽ തീർപ്പാക്കലിനായി നിലനിന്നിരുന്നു;

(ii) റെസിഡൻഷ്യൽ ഫ്ലാറ്റിന്റെ ഇടപാട് പൂർത്തിയാക്കാൻ സൗകര്യമൊരുക്കുന്നതിനായി അപ്പീൽവാദി സദുദ്ദേശ്യപരമായി സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി അടയ്ക്കുകയും ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങുകയും ചെയ്തു;

(iii) എൻസിഡിആർസിക്ക് മുന്നിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ സന്നദ്ധതയും താൽപ്പര്യവും പ്രകടിപ്പിക്കാൻ, നടപടിക്രമങ്ങൾ തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ കൈവശം വെക്കേണ്ടത് അപ്പീൽവാദിക്ക് ആവശ്യമായിരുന്നു;

(iv) എൻസിഡിആർസിയുടെ തീർപ്പാക്കൽ, ഡെവലപ്പർ നിർബന്ധിച്ച ചില പ്രശ്നകരമായ വ്യവസ്ഥകൾ നീക്കം ചെയ്തുകൊണ്ട് തർക്കം പരിഹരിക്കുന്നതിൽ കലാശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ ഉപയോഗിക്കുമായിരുന്നു;

(v) എൻസിഡിആർസിയുടെ ഉത്തരവിനെത്തുടർന്ന്, യോഗ്യതയുള്ള ഫോറത്തിന്റെ നിയമപരമായ ഉത്തരവ് പ്രകാരം റീഫണ്ട് തേടാനുള്ള ഓപ്ഷൻ അപ്പീൽവാദി വിനിയോഗിച്ചു.

10. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, കൗൺസൽ മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട്, 1958-ലെ വകുപ്പുകൾ 47, 48, 52 എ എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകളെ ആശ്രയിച്ചു. റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന് സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തെ കാലപരിധി നിശ്ചയിക്കുന്ന വകുപ്പ് 48(3)-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ, കേസ് വകുപ്പ് 47-ന്റെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഉൾപ്പെടാത്തപ്പോൾ ബാധകമാകില്ല എന്ന് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ, വകുപ്പ് 52 എ അപ്പീൽവാദിക്ക് ആനുകൂല്യം നൽകും എന്ന് വാദിച്ചു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, കൗൺസൽ ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ചിന്റെ ***കമ്മിറ്റി-ജിഎഫ്എഎൽ v. ലിബ്ര ബിൽഡ്ടെക് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും***[2] എന്ന വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിച്ചു.

11. അപ്പീൽവാദിയുടെ സമർപ്പണങ്ങളെ എതിർത്തുകൊണ്ട്, മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ ചീഫ് സ്റ്റാൻഡിംഗ് കൗൺസൽ ശ്രീ. രാഹുൽ ചിത്നിസ് ഉന്നിപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

---

[2] 2015 16 എസ്.സി.സി 31

(i) അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ, മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട് 1958-ലെ വകുപ്പ് 47-ന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമുള്ളതായിരുന്നു;

(ii) അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-നെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഫയൽ ചെയ്തതെന്ന് അപ്പീൽവാദി സമ്മതിച്ച സ്ഥിതിക്ക്, വകുപ്പ് 48-ൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പരിമിതി കാലയളവ് പൂർണ്ണമായും ബാധകമാകും;

(iii) യഥാർത്ഥത്തിൽ, സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 47(എ) യുടെ വ്യവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്; കൂടാതെ

(iv) ഈ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ പരിമിതിയുടെ കാലയളവ് കഴിഞ്ഞതിനാൽ തള്ളിക്കളഞ്ഞ അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുടെ നിഗമനം ന്യായീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

എതിർവാദങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ വിശകലനത്തിനായി വരുന്നു.

12. മഹാരാഷ്ട്ര സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട് 1958-ലെ അദ്ധ്യായം 5-ന് 'ചില കേസുകളിലെ സ്റ്റാമ്പുകൾക്കുള്ള ഇളവുകൾ' എന്നാണ് തലക്കെട്ട് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. 'നഷ്ടപ്പെട്ട സ്റ്റാമ്പുകൾക്കുള്ള ഇളവ്' സംബന്ധിച്ച വകുപ്പ് 47 താഴെ പറയുന്നപ്രകാരമാണ് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത്:

"47. കേടുവന്ന സ്റ്റാമ്പുകൾക്കുള്ള ഇളവ്.- തെളിവുകൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കിയേക്കാവുന്ന നിയമങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, വകുപ്പ് 48-ൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലയളവിനുള്ളിൽ സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷയിൻമേൽ, കളക്ടർക്ക്, വസ്തുതകളിൽ ബോധ്യം വന്നാൽ, താഴെ പറയുന്ന കേസുകളിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട മുദ്രണം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് ഇളവ് നൽകാവുന്നതാണ്, അതായത്:

(a) ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി അതിൽ എഴുതിയ ഒരു രേഖയും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ്, അശ്രദ്ധമായും അവിചാരിതമായും കേടാക്കുകയോ, മായ്ച്ചുകളയുകയോ, എഴുത്തിലെ പിശക് മൂലമോ മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം കാരണമോ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയാതെ വരികയോ ചെയ്ത ഏതെങ്കിലും പേപ്പറിലെ സ്റ്റാമ്പ്;

(b) പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ എഴുതിയതെങ്കിലും, അതിലെ കക്ഷികളാരും ഒപ്പിടുകയോ നടപ്പിലാക്കുകയോ ചെയ്യാത്ത ഏതെങ്കിലും രേഖയിലെ സ്റ്റാമ്പ്;

(c) ഏതെങ്കിലും കക്ഷി നടപ്പിലാക്കിയ ഒരു രേഖയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ച സ്റ്റാമ്പ്, അത്-

(1) പിന്നീട് നിയമപരമായി തുടക്കം മുതൽ തന്നെ തീർത്തും അസാധുവാണെന്ന് കക്ഷിക്ക് കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ;

(1A) പിന്നീട്, സ്പെസിഫിക് റിലീഫ് ആക്ട്, 1963-ലെ വകുപ്പ് 31 പ്രകാരം, കോടതിക്ക് തുടക്കം മുതൽ തീർത്തും അസാധുവാണെന്ന് കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ;

(2) പിന്നീട് അതിലെ ഏതെങ്കിലും പിശക് അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റ് കാരണം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ;

(3) അത് നടപ്പിലാക്കേണ്ട ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയുടെ മരണം കാരണമോ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി അത് നടപ്പിലാക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നത് കാരണമോ, ഉദ്ദേശിച്ച ഇടപാട് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട രൂപത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയാതെ വരികയാണെങ്കിൽ;

(4) ചില പ്രധാനപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ നടപ്പാക്കൽ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും, അവർക്ക് ഒപ്പിടാനുള്ള കഴിവില്ലായ്മയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒപ്പിടാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നത് കാരണമോ, യഥാർത്ഥത്തിൽ അത് അപൂർണ്ണവും ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അപര്യാപ്തവുമാണെങ്കിൽ;

(5) അതിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി വിസമ്മതിക്കുന്നത് കാരണമോ, അതുവഴി സുരക്ഷിതമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ച ഏതെങ്കിലും പണം മുൻകൂട്ടി നൽകാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നത് കാരണമോ, അതുവഴി നൽകിയ ഏതെങ്കിലും പദവി നിരസിക്കുന്നത് കാരണമോ, ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യത്തിൽ പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ;

(6) അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ളതും കുറഞ്ഞ മൂല്യമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുള്ളതുമായ മറ്റേതെങ്കിലും രേഖ വഴി ഉദ്ദേശിച്ച ഇടപാട് നടപ്പാക്കിയതിന്റെ ഫലമായി ഉപയോഗശൂന്യമാവുകയാണെങ്കിൽ;

(7) മൂല്യത്തിൽ കുറവാണെങ്കിൽ, അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ളതും കുറഞ്ഞ മൂല്യമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുള്ളതുമായ മറ്റേതെങ്കിലും രേഖ വഴി ഉദ്ദേശിച്ച ഇടപാട് നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ;

(8) അശ്രദ്ധമായും അവിചാരിതമായും കേടുപാടുകൾ സംഭവിക്കുകയും, അതിനുപകരമായി അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലും അതേ ആവശ്യത്തിനുമായി മറ്റൊരു രേഖ നടപ്പിലാക്കുകയും വേണ്ടത്ര സ്റ്റാമ്പ് ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ:

എങ്കിലും, നടപ്പിലാക്കിയ ഒരു രേഖയുടെ കാര്യത്തിൽ, ഉപവകുപ്പ് (1A) പ്രകാരം വരുന്നതൊഴികെ, രേഖ തെളിവായി നൽകാനോ സമർപ്പിക്കാനോ കഴിയുന്നതോ സാധ്യതയുള്ളതോ ആയ ഒരു നിയമനടപടിയും ആരംഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, രേഖ റദ്ദാക്കാനായി കൈമാറിയിട്ടുണ്ടെന്നും, അല്ലെങ്കിൽ റദ്ദാക്കാനായി ഇതിനകം കോടതിയിൽ കൈമാറിയിട്ടുണ്ടെന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

വിശദീകരണം.- ഒരു രേഖയ്ക്ക് ചുമത്താവുന്ന പൂർണ്ണമായ ഡ്യൂട്ടി അടച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വകുപ്പ് 32 പ്രകാരമുള്ള കളക്ടറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഈ വകുപ്പ് ിന്റെ അർത്ഥത്തിലുള്ള ഒരു മുദ്രണം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പാണ്."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

13. വകുപ്പ് 47, ആവശ്യമായ തെളിവുകളെയോ അല്ലെങ്കിൽ നടത്തേണ്ട അന്വേഷണത്തെയോ സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങൾക്ക് വിധേയമാണ്. ഖണ്ഡങ്ങൾ (a) മുതൽ (c) വരെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കേസുകളിൽ റദ്ദാക്കപ്പെട്ട മുദ്രണം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് ഇളവ് തേടിക്കൊണ്ടുള്ള അപേക്ഷയിൻമേൽ കളക്ടർക്ക് ഇളവ് നൽകാം എന്ന് പ്രസ്തുത വ്യവസ്ഥ അനുശാസിക്കുന്നു. വകുപ്പ് 47-ന്റെ ആമുഖ വാക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, വകുപ്പ് 47 പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 48 നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലയളവിനുള്ളിൽ സമർപ്പിക്കണം എന്നാണ്. വകുപ്പ് 47-ലെ ആമുഖ വാക്കുകൾ ഖണ്ഡങ്ങൾ (a) മുതൽ (c) വരെ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള "കേസുകളിലെ റദ്ദാക്കിയ മുദ്രണം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകളെ" പരാമർശിക്കുന്നു. ഖണ്ഡം (a) കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്, ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി അതിൽ എഴുതിയ ഒരു രേഖ നടപ്പാക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, അശ്രദ്ധമായോ അവിചാരിതമായിട്ടോ റദ്ദാക്കുകയോ, മായ്ച്കളയുകയോ, എഴുത്തിലെ പിശക് മൂലമോ മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം കാരണമോ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയാതെ വരികയോ ചെയ്ത ഏതെങ്കിലും പേപ്പറിലെ സ്റ്റാമ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാഹചര്യമാണ്. അശ്രദ്ധമായോ അവിചാരിതമായിട്ടോ റദ്ദാക്കപ്പെടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ അനുയോജ്യമല്ലാതാവുകയോ ചെയ്യുന്ന മുദ്രണം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് ഇളവ് നൽകുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക എന്നതാണ് ഖണ്ഡം (a)-ന്റെ ലക്ഷ്യം. അതുകൊണ്ടാണ് ഖണ്ഡം (a)-ൽ 'റദ്ദാക്കുക', 'മായ്ച്കളയുക', അല്ലെങ്കിൽ 'ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാതാക്കുക' എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

14. വകുപ്പ് 47 ൽ മൂന്ന് തരം കേസുകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു: (i) റദ്ദാക്കിയവ; (ii) മായ്ച്ചുകളഞ്ഞവ; കൂടാതെ (iii) എഴുത്തിലെ പിശക് മൂലമോ 'മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം' മൂലമോ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാത്തവ അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് മൂന്നാമത്തെ വിഭാഗത്തിൽ വരുമെന്നും, കാരണം അത് ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന്, അതായത് വസ്തു വാങ്ങുക എന്ന ആവശ്യത്തിന്, അനുയോജ്യമല്ലാതായിത്തീർന്നു എന്നും സംസ്ഥാനം വാദിക്കുന്നു. ഈ വാദം, വ്യവസ്ഥയിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന 'ഉദ്ദേശ്യം' എന്ന പ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചുള്ളതാണ്. ഈ സമർപ്പണം വ്യവസ്ഥയുടെ ലളിതമായ വായനയുമായി യോജിക്കുന്നില്ല. "മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം" എന്ന പ്രയോഗം അതിന് തൊട്ടുമുമ്പുള്ള വാക്കുകളായ "എഴുത്തിലെ പിശക്" എന്നതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വായിക്കേണ്ടതുണ്ട്. "മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം" എന്ന പ്രയോഗം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പറിൽ രേഖ എഴുതുന്നതിലെ ഒരു പിശകിന് സമാനമായ ഏതെങ്കിലും രീതിയിലുള്ള സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പറിന്റെ രൂപമാറ്റം നിയമനിർമ്മാതാവ് ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നു എന്നാണ്. "മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം" എന്നത്, സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാതാക്കുന്ന മറ്റേതൊരു രീതിയെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

കൂടാതെ, സ്റ്റാമ്പ് 'റദ്ദാക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന്' എന്ന് കളക്ടർക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം എന്ന് വകുപ്പ് 47-ലെ ആമുഖ വാക്കുകൾ പറയുന്നു. 'റദ്ദാക്കിയ സ്റ്റാമ്പുകൾ' എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകളാണ് ഖണ്ഡങ്ങൾ (a) മുതൽ (c) വരെ നിശ്ചയിക്കുന്നത്. വകുപ്പ് 47-ന്റെ ഊന്നൽ ഉദ്ദേശ്യത്തിനല്ല, മറിച്ച് അനുയോജ്യമല്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്കാണ്. അതിനാൽ, വാങ്ങിയ ശേഷം ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ സ്റ്റാമ്പ് ഉപയോഗിക്കാതെ പോയ ഒരു കേസ് വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരില്ല. എഴുത്തിലെ പിശക് മൂലമോ മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗം മൂലമോ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാത്ത കേസുകൾ മാത്രമേ ഈ വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൾപ്പെടുകയുള്ളൂ. സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ കേടാക്കുകയോ മായ്ച്ചുകളയുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാതാക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്ന് അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് അല്ല. ഈ കേസിൽ,

സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ റദ്ദാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, എന്നാൽ എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി.യുടെ വിധി കാരണം സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ ഉദ്ദേശ്യം അപ്രസക്തമായിത്തീർന്നു എന്നും പൊതുവായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. അതിനാൽ, വകുപ്പ് 47-ലെ ഖണ്ഡം (a)-യുടെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രയോഗിക്കേണ്ട സാഹചര്യം ഇവിടെയില്ല.

15. വകുപ്പ് 47-ലെ ഖണ്ഡം (c) ആരംഭിക്കുന്നത് "അതിലെ ഏതെങ്കിലും കക്ഷി നടപ്പിലാക്കിയ ഒരു രേഖയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ച സ്റ്റാമ്പ്" എന്ന പ്രയോഗത്തോടെയാണ്, അതിനെ തുടർന്ന് എട്ട് ഉപവകുപ്പുകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, വകുപ്പ് 47-ലെ ഖണ്ഡം (c) ബാധകമാകുന്നത്, രേഖയിലെ കക്ഷികളിലൊരാൾ നടപ്പിലാക്കിയ ഒരു രേഖയ്ക്ക് വേണ്ടി സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ ഉപയോഗിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ മാത്രമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ്, ഉദാഹരണത്തിന്, ഉപവകുപ്പ് (2) യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് ഒരു പിശക് കാരണമോ തെറ്റ് കാരണമോ രേഖ പിന്നീട് അനുയോജ്യമല്ലാതായിത്തീരുന്നതിനെ പരാമർശിക്കുന്നത്. ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കക്ഷി രേഖ നടപ്പാക്കാത്തതിനാലും, അദ്ദേഹത്തിന് ഒപ്പിടാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ടോ വിസമ്മതിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ രേഖയെ അപൂർണ്ണമാക്കുകയും ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അപര്യാപ്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. നിലവിലെ കേസിന്റെ വസ്തുതകളുമായി വകുപ്പ് 47-ലെ ഖണ്ഡം (c)-ക്ക് ബന്ധമില്ല, കാരണം സ്റ്റാമ്പ് അതിലെ ഏതെങ്കിലും കക്ഷി നടപ്പിലാക്കിയ ഒരു രേഖയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല എന്നത് പൊതുവായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

16. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48 പരിശോധിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. വകുപ്പ് 48 താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു:

"48. വകുപ്പ് 47 പ്രകാരമുള്ള ആശ്വാസത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ എപ്പോഴാണ് നൽകേണ്ടത്. - വകുപ്പ് 47 പ്രകാരമുള്ള ആശ്വാസത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ താഴെ പറയുന്ന കാലയളവിനുള്ളിൽ നൽകേണ്ടതാണ്, അതായത്.-

(1) ഖണ്ഡം (c) (5)-ൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കേസുകളിൽ, രേഖയുടെ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ:

എങ്കിലും, ഷെഡ്യൂൾ I-ലെ അനുച്ഛേദം 25 പ്രകാരം സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി അടച്ച സ്ഥാവര സ്വത്ത് വിൽക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉടമ്പടി, രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്, 1908-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം രജിസ്ട്രേഷനായി സമർപ്പിക്കുകയും, അങ്ങനെയുള്ള ഉടമ്പടിക്ക് വിഷയമായ സ്ഥാവര സ്വത്ത് കൈവശം കൈമാറാൻ വിൽപ്പനക്കാരൻ വിസമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, അപേക്ഷ രേഖയുടെ തീയതി മുതൽ രണ്ട് വർഷത്തിനുള്ളിൽ നൽകാവുന്നതാണ്. [അല്ലെങ്കിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥലത്തെ സംബന്ധിച്ച തർക്കം, അപര്യാപ്തമായ ധനസഹായം, സമ്മതിച്ച പ്രതിഫലത്തെ സംബന്ധിച്ച സാമ്പത്തിക തർക്കം, അല്ലെങ്കിൽ പിന്നീട് നിയമവിരുദ്ധമായ നിർമ്മാണമോ മറ്റേതെങ്കിലും ഭൗതിക വസ്തുത മറച്ചുവെച്ചതോ ആണെന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന കാരണങ്ങളാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഉടമ്പടി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത റദ്ദാക്കൽ പ്രമാണം വഴി റദ്ദാക്കുകയാണെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ള രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത റദ്ദാക്കൽ പ്രമാണത്തിന്റെ തീയതി മുതൽ രണ്ട് വർഷത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ നൽകാവുന്നതാണ്;

(2) ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യങ്ങൾ കാരണം, പകരമായി മറ്റൊരു രേഖ വെച്ച ഒരു രേഖ റദ്ദാക്കാനായി കൈമാറാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ, പകരമായി വെച്ച രേഖ നടപ്പാക്കിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ നൽകാവുന്നതാണ്.

(3) മറ്റേതൊരു കേസിലും, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ."

17. വകുപ്പ് 47 പ്രകാരമുള്ള പരിഹാരത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ ഖണ്ഡങ്ങൾ (1), (2), (3) എന്നിവയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കാലയളവുകൾക്കുള്ളിൽ നൽകണം എന്ന പ്രസ്താവനയോടെയാണ് വകുപ്പ് 48 ആരംഭിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഖണ്ഡങ്ങൾ (1), (2), (3) എന്നിവയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലഹരണ കാലയളവുകൾ വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ഖണ്ഡം (1) അനുശാസിക്കുന്നത്, ഖണ്ഡം (c)(5)-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്യേണ്ട കാലയളവ് രേഖയുടെ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസമായിരിക്കും എന്നാണ്. ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യങ്ങൾ കാരണം, പകരമായി മറ്റൊരു രേഖ വെച്ച ഒരു രേഖ റദ്ദാക്കാനായി കൈമാറാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ, അങ്ങനെയുള്ള സന്ദർഭത്തിൽ, പകരമായി വെച്ച രേഖ നടപ്പാക്കിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ നൽകാം എന്ന് ഖണ്ഡം (2) വ്യക്തമാക്കുന്നു. അവശേഷിക്കുന്ന കേസുകൾക്കുള്ള വ്യവസ്ഥയായ ഖണ്ഡം (3), സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തെ കാലഹരണ കാലയളവാണ് നൽകുന്നത്.

18. അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48-ലെ അവശേഷിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നതായി കണക്കാക്കിക്കൊണ്ട്, സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ അപേക്ഷ ഫയൽ ചെയ്തില്ല എന്ന കാരണത്താൽ റവന്യൂ അധികാരികൾ അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ തള്ളി. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജിയും ഈ കാഴ്ചപ്പാട് അംഗീകരിച്ചു. ഈ കാഴ്ചപ്പാട് മനസ്സിലാക്കാൻ വിട്ടുപോയ ഒരു കാര്യം, വകുപ്പ് 48 അതിന്റെ പൂർണ്ണതയിൽ, പരിഹാരത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് മാത്രമേ ബാധകമാകൂ എന്നതാണ്. റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകളെ ആശ്രയിച്ചുള്ളതല്ലെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 48-ലെ കാലഹരണ കാലയളവ് വ്യക്തമായും ബാധകമല്ല. അപ്പീൽവാദിയുടെ അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ ഒരു ഖണ്ഡങ്ങളുടെയും

പരിധിയിൽ വരാത്തതിനാൽ, വകുപ്പ് 48-ൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള 6 മാസത്തെ പരിമിതി കാലയളവ് അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച ഇളവിനായുള്ള അപേക്ഷയ്ക്ക് ബാധകമാകില്ല.

19. അപ്പീൽവാദിയുടെ ഇളവിനായുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച സ്ഥിതിക്ക്, അത് നിയമത്തിലെ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകളുടെ പരിധിയിൽ വരുമോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ബാങ്കർമാരോ കമ്പനികളോ ഉപയോഗിക്കുന്ന മുദ്രണം ചെയ്ത ഫോമുകൾ ബാങ്കുകൾക്കോ കമ്പനികൾക്കോ ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ, ആ സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പറുകൾക്ക് സമയപരിധിയില്ലാതെ ഇളവ് നൽകാം എന്ന് വകുപ്പ് 49 വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ അപേക്ഷ വകുപ്പ് 49-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല. ദുരുപയോഗം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് ഇളവ് നൽകാം എന്ന് വകുപ്പ് 50 പറയുന്നു. ആവശ്യമായതിലും കൂടുതൽ മൂല്യമുള്ള സ്റ്റാമ്പുകൾ, ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ വിവരണമുള്ള സ്റ്റാമ്പുകൾ, അല്ലെങ്കിൽ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമായി രേഖ എഴുതിയതിനാൽ ഉപയോഗശൂന്യമായ സ്റ്റാമ്പുകൾ, അല്ലെങ്കിൽ രേഖയ്ക്ക് സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി ഈടാക്കാത്തപ്പോൾ സ്റ്റാമ്പ് ഉപയോഗിച്ച കേസുകൾ എന്നിവ 'ദുരുപയോഗം ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾ' (*misused stamps*) എന്ന പദത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഈ വ്യവസ്ഥ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നു. അശ്രദ്ധമായ പിഴവുകൾ സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പറിൽ വരുത്തിയ കേസുകൾ മാത്രമേ വകുപ്പ് 50 ഉൾക്കൊള്ളുന്നുള്ളൂ. അതിനാൽ, മൂല്യത്തിലോ വിവരണത്തിലോ ഇ-സ്റ്റാമ്പിൽ ഒരു പിഴവും ഇല്ലാത്തതിനാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് വകുപ്പ് 50-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല. വകുപ്പ് 47, 49, 50 എന്നിവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് ഇളവ് തേടുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമമാണ് വകുപ്പ് 51 നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്, അതിനാൽ ഇത് അപ്പീൽവാദിയുടെ ക്ലെയിമിന് ബാധകമല്ല.

20. ഇനി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 52 പരിശോധിക്കേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്, അത് താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു:

"52. ഉപയോഗത്തിന് ആവശ്യമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്കുള്ള ഇളവ്: കേടാകുകയോ, ഉപയോഗശൂന്യമാകുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാതാകുകയോ ചെയ്യാത്ത, എന്നാൽ അടിയന്തിരമായി ഉപയോഗമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പോ സ്റ്റാമ്പുകളോ ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയുടെ കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ, ആ സ്റ്റാമ്പ് അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റാമ്പുകൾ റദ്ദാക്കാനായി കൈമാറുകയും, താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ കളക്ടറെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം, കളക്ടർ അങ്ങനെയുള്ള വ്യക്തിക്ക് ആ സ്റ്റാമ്പ് അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റാമ്പുകളുടെ മൂല്യം പണമായി തിരികെ നൽകേണ്ടതാണ്, [അതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഈ ആവശ്യത്തിനായി ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന തുക കിഴിച്ചുകൊണ്ട്]:

(a) അങ്ങനെയുള്ള സ്റ്റാമ്പ് അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റാമ്പുകൾ അവ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സദുദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ് (*bona fide intention*) പ്രസ്തുത വ്യക്തി വാങ്ങിയത്; കൂടാതെ

(b) അതിന്റെ മുഴുവൻ വിലയും അദ്ദേഹം അടച്ചു; കൂടാതെ

(c) അവ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്ന തീയതിക്ക് തൊട്ടുമുമ്പുള്ള [ആറ് മാസം] കാലയളവിനുള്ളിലാണ് അപ്രകാരം വാങ്ങിയത് എന്ന്:

എങ്കിലും, പ്രസ്തുത വ്യക്തി സ്റ്റാമ്പുകളുടെ ലൈസൻസുള്ള വിൽപ്പനക്കാരനാണെങ്കിൽ, കളക്ടർക്ക് ഉചിതമെന്ന് തോന്നിയാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ കിഴിവൊന്നും കൂടാതെ വിൽപ്പനക്കാരൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ അടച്ച തുക തിരികെ നൽകാവുന്നതാണ്."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നത്)

ഉപയോഗത്തിന് ആവശ്യമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് ഇളവ് നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥയാണ് വകുപ്പ് 52 കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. ഉപയോഗത്തിന് ആവശ്യമില്ലാത്ത സ്റ്റാമ്പുകൾ രണ്ട് തരത്തിലുണ്ട്. ഒന്നാമത്തേത്, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 47-ൽ ഉൾപ്പെടുന്നതുപോലെ, സ്റ്റാമ്പ് റദ്ദാക്കിയ

അവസ്ഥയാണ്. രണ്ടാമത്തേത്, സ്റ്റാമ്പ് റദ്ദാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിലും വാങ്ങിയയാൾക്ക് ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ സ്റ്റാമ്പിന്റെ ഉപയോഗം ഇല്ലാതാകുന്ന അവസ്ഥയാണ്. ആദ്യത്തെ വിഭാഗത്തെ വകുപ്പ് 52 പ്രത്യേകം ഒഴിവാക്കുന്നു, കാരണം അത് വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ ഇതിനകം ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ വ്യവസ്ഥ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗത്തിലുള്ള സ്റ്റാമ്പുകൾക്ക് മാത്രമേ ബാധകമാകൂ. അതിനാൽ, സ്റ്റാമ്പ് റദ്ദാക്കപ്പെടാത്തതും എന്നാൽ സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ അസാധുവാക്കുകയോ നിഷ്ഫലമാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും സംഭവം കാരണം അപേക്ഷകന് ഉപയോഗശൂന്യമാവുകയും ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾ വകുപ്പ് 52-ൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

വകുപ്പ് 52-എ യുടെ പ്രയോഗത്തിനായി, അപേക്ഷകൻ സ്റ്റാമ്പ് മുഴുവൻ വിലയും നൽകി, അത് ഉപയോഗിക്കാനുള്ള സദുദ്ദേശ്യത്തോടെയായിരിക്കണം വാങ്ങിയത്. എന്നിരുന്നാലും, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയതിന് ശേഷം ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ, വാങ്ങിയതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നിറവേറ്റാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അത്തരമൊരു സാഹചര്യം പല കാരണങ്ങളാൽ ഉണ്ടാകാം. ഉദാഹരണത്തിന്, ഒരു വ്യക്തി ഒരു കെട്ടിടം വാങ്ങുന്നതിനായി ഒരു സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ നേടിയിരിക്കാം. എന്നാൽ വിൽപ്പന കരാർ നടപ്പാക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ആ പ്രദേശത്ത് ഒരു ഭൂകമ്പം ഉണ്ടായതിനെ തുടർന്ന് കെട്ടിടം ഉപയോഗശൂന്യമായി. അങ്ങനെയുള്ള കേസിൽ, സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പറിന് ഉപയോഗമില്ല. സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ ശേഷം വസ്തു വിൽക്കുന്നതിനുള്ള സമ്മതം വിൽപ്പനക്കാരൻ പിൻവലിക്കുന്ന സാഹചര്യവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടേക്കാം. അത്തരം കേസുകളിൽ, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ ഉദ്ദേശ്യം നടക്കാതെ പോകുന്നതിനാൽ വാങ്ങിയ സ്റ്റാമ്പിന് യാതൊരു ഉപയോഗവും ഉണ്ടാകില്ല.

21. വകുപ്പ് 52-ൽ "അടിയന്തിര ഉപയോഗം ഇല്ല" എന്ന വാക്കുകളുടെ ഉപയോഗം, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഇപ്പോഴും സാധുതയുള്ളതും എന്നാൽ ആ ഉദ്ദേശ്യം നടപ്പാക്കുന്നത് വൈകിയതും 'അടിയന്തിരമല്ലാത്തതും' ആയ കേസുകൾ മാത്രമേ ഉൾക്കൊള്ളുന്നുള്ളൂ എന്ന് വാദിക്കപ്പെടാം. എന്നിരുന്നാലും, ഈ വ്യവസ്ഥയെ മൊത്തത്തിൽ വായിക്കുമ്പോൾ അത്തരമൊരു

വ്യാഖ്യാനം തെറ്റാണ്. 'അടിയന്തിരം' എന്ന വാക്ക് പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് വ്യവസ്ഥയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പരിമിതി കാലയളവിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വായിക്കണം. വകുപ്പ് 52-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് ആറ് മാസത്തെ കാലഹരണ കാലയളവ് ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിനാൽ, 'അടിയന്തിര ഉപയോഗം ഇല്ല' എന്ന വാചകം, ഒന്നുകിൽ ഉദ്ദേശ്യം സ്ഥിരമായി ഉപേക്ഷിക്കുക അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദേശ്യം നടപ്പാക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം (സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിലധികം) എന്നിവയെ അർത്ഥമാക്കുന്നതായി വ്യാഖ്യാനിക്കണം.

22. എന്നിരുന്നാലും, വാങ്ങിയ സ്റ്റാമ്പ്, വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്ന് അപേക്ഷകന് അറിവുണ്ടായിരുന്ന കേസുകൾക്ക് മാത്രമേ വകുപ്പ് 52 ബാധകമാകൂ. സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങുന്നയാൾക്ക്, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്ന് അറിവില്ലാത്ത കേസുകളിൽ ഈ വ്യവസ്ഥ ഏകപക്ഷീയമായി പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഈ കേസിൽ, സ്റ്റാമ്പ് വാങ്ങിയ തീയതി മുതൽ ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ അത് ആവശ്യമില്ല എന്ന വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് അപ്പീൽവാദിക്ക് അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. ബിൽഡറുമായുള്ള തന്റെ അവകാശങ്ങളെച്ചൊല്ലി അദ്ദേഹം സദുദ്ദേശ്യത്തോടെ നിയമപരമായി മത്സരിക്കുകയായിരുന്നു. അതിനാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 52-ന്റെ പരിധിയിലും വരില്ല.

23. അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 52 എ-യുടെ പരിധിയിൽ വരുമെന്ന് അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന വകുപ്പ് 52 എ-യിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പരിശോധിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്:

"52A. ഡ്യൂട്ടിക്കുള്ള ഇളവ്.- (1) വകുപ്പ് 47, 50, 51, 52 എന്നിവയിൽ എന്ത് അടങ്ങിയിരുന്നാലും, വകുപ്പ് 10-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3) അല്ലെങ്കിൽ വകുപ്പ് 10A അല്ലെങ്കിൽ വകുപ്പ് 10B എന്നിവയിൽ

വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രകാരം സ്റ്റാമ്പുകൾ വഴിയോ പണമായോ ഡ്യൂട്ടി അടയ്ക്കുമ്പോൾ, അടച്ച ഡ്യൂട്ടി ഒരു ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലാണെങ്കിൽ, റദ്ദാക്കപ്പെടുകയോ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയോ ഉപയോഗത്തിന് ആവശ്യമില്ലാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത സ്റ്റാമ്പുകൾക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ചലാനുകൾ വഴി പണമായി അടച്ച തുകയ്ക്കോ ബന്ധപ്പെട്ട കളക്ടർ ഇളവ് നൽകാൻ പാടില്ല, പകരം ആവശ്യമായ അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തിയ ശേഷം, തന്റെ അഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകളോടെ അപേക്ഷ താഴെ പറയുന്നവർക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്:

(a) മുംബൈ സിറ്റി ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലും മുംബൈ സബർബൻ ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന കളക്ടർമാർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കേസുകൾക്ക് അഡീഷണൽ കൺട്രോളർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സിന്; കൂടാതെ

(b) ഖണ്ഡം (a)-ൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതൊഴികെയുള്ള കളക്ടർമാർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കേസുകൾക്ക് ഡിവിഷനിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഡെപ്യൂട്ടി കൺട്രോളർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സിന്.

(2) അഡീഷണൽ കൺട്രോളർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സ് അല്ലെങ്കിൽ, ഡിവിഷനിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഡെപ്യൂട്ടി കൺട്രോളർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സ്, കേസിനനുസരിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷ ലഭിക്കുമ്പോൾ അത് പരിഗണിക്കുകയും അങ്ങനെയുള്ള ഇളവ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യും, കൂടാതെ ഇളവിന്റെ തുക പത്ത് ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുന്നില്ലെങ്കിൽ അത് അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യും, പത്ത് ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുകയാണെങ്കിൽ, തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനായി തന്റെ അഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകളോടെ അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷ ചീഫ് കൺട്രോളിംഗ് റെവന്യൂ അതോറിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ചീഫ് കൺട്രോളിംഗ് റെവന്യൂ അതോറിറ്റി അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷ ലഭിക്കുമ്പോൾ, അങ്ങനെയുള്ള ഇളവ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് മെറിറ്റിൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനിക്കുകയും, താൻ ന്യായമെന്നും ഉചിതമെന്നും കരുതുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യും, അത് അന്തിമമായിരിക്കും, കൂടാതെ അത് ഒരു കോടതിയിലും ഒരു അധികാരിയുടെ മുന്നിലും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാൻ പാടില്ലാത്തതുമാണ്."

24. വകുപ്പ് 52A ഒരു നോൺ ഓബ്സ്റ്റാൻ്റെ ഖണ്ഡം ഉപയോഗിച്ച് തുടങ്ങുന്നു, ഇത് വകുപ്പ് 47, 50, 51, 52 എന്നിവയിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും (മറിച്ചുള്ള എന്ത് വ്യവസ്ഥകളുണ്ടായിരുന്നാലും) പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ്. അടച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയുടെ തുക 5 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുകയാണെങ്കിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട കളക്ടർ സ്റ്റാമ്പുകൾക്കോ ചലാനുകൾ പ്രകാരം പണമായി അടച്ച തുകയ്ക്കോ ഇളവ് നൽകാൻ പാടില്ല എന്നും, പകരം ആവശ്യമായ അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തിയ ശേഷം തൻ്റെ അഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകളോടെ അപേക്ഷ അഡീഷണൽ കളക്ടർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സിന് (മുംബൈ സിറ്റി ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലും മുംബൈ സബ്-അർബൻ ഡിസ്ട്രിക്റ്റുകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന കളക്ടർമാർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കേസുകൾക്ക്) അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിലെ കേസുകൾക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട ഡെപ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഡെപ്യൂട്ടി കൺട്രോളിംഗ് ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സിന് കൈമാറണമെന്നും വകുപ്പ് 52A അനുശാസിക്കുന്നു.

25. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 52A(2) പ്രകാരം, അഡീഷണൽ കളക്ടർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സ് അല്ലെങ്കിൽ ഡി.ഐ.ജി. ആകട്ടെ, അപേക്ഷ വിലയിരുത്തിയ ശേഷം ഇളവ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കേണ്ടതും, ഇളവിൻ്റെ തുക 20 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുന്നില്ലെങ്കിൽ അത് അനുവദിക്കേണ്ടതുമാണ്. തുക 20 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുകയാണെങ്കിൽ, അപേക്ഷ ചീഫ് കൺട്രോളിംഗ് റെവന്യൂ അതോറിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അപേക്ഷ ലഭിക്കുമ്പോൾ ചീഫ്

കൺടോളിംഗ് റെവന്യൂ അതോറിറ്റി ഇളവ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. വകുപ്പ് 52A-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ 2006-ലെ മഹാരാഷ്ട്ര ആക്ട് 12 വഴി 2006 മെയ് 1 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രീതിയിൽ പകരമായി ചേർക്കപ്പെട്ടു. ഒരു ഭേദഗതിയിലൂടെ, ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന 5 ലക്ഷം രൂപ എന്ന തുക 2015-ലെ മഹാരാഷ്ട്ര ആക്ട് 20 വഴി 2015 ഏപ്രിൽ 24 മുതൽ 1 ലക്ഷം രൂപയിൽ നിന്ന് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ, ഉപവകുപ്പ് (2)-ൽ 20 ലക്ഷം രൂപ എന്ന തുക അതേ ഭേദഗതി വ്യവസ്ഥയാൽ മുൻപുണ്ടായിരുന്ന 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ നിന്ന് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

26. മേൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, വകുപ്പ് 52A-യിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക്, മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം, വകുപ്പ് 47, 50, 51, 52 എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് മേൽ അതിരുകടന്ന പ്രാബല്യവും ശക്തിയുമുണ്ട്. ഈ നോൺ ഒബ്സ്റ്റാന്റെ ഖണ്ഡം നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 48, 49 എന്നിവയ്ക്ക് ബാധകമല്ല എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. വകുപ്പ് 47-ന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കേസുകൾക്ക് ബാധകമായ ഒരു കാലഹരണ ഖണ്ഡമാണ് വകുപ്പ് 48 എങ്കിൽ, വകുപ്പ് 49, ഒരു കാലഹരണ കാലയളവും നിശ്ചയിക്കാത്ത കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് ബാധകമാണ്. വകുപ്പ് 52A അതിനു മുൻപുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പരിമിതി കാലയളവിനെ അതിലംഘിക്കുന്നതായി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും, മറ്റ് വ്യവസ്ഥകളിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത എല്ലാ കേസുകളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു അവശേഷിക്കുന്ന സുപ്രധാന വ്യവസ്ഥയായി കണക്കാക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസിന് വകുപ്പ് 52A ബാധകമാകൂ. അത്തരമൊരു വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ സാധുത ഞങ്ങൾ ഇനി പരിഗണിക്കും.

27. വകുപ്പ് 50, 51, 52 എന്നിവയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലഹരണ കാലയളവിനെ മറികടക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാണ് വകുപ്പ് 52A നിയമമാക്കിയതെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 47-ന് ബാധകമായ കാലഹരണ വ്യവസ്ഥയായ വകുപ്പ് 48-നെയും അതിൽ പ്രത്യേകമായി

ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതായിരുന്നു. വകുപ്പ് 48 വകുപ്പ് 52A-ലെ നോൺ-ഓബ്സ്റ്റാന്റെ വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അതിനാൽ, വകുപ്പ് 52A-യിലെ നോൺ-ഓബ്സ്റ്റാന്റെ ഖണ്ഡത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, ഇളവുകൾക്കായുള്ള ക്ലെയിമുകൾ തീരുമാനിക്കാനുള്ള വകുപ്പ് 47, 50, 51, 52 എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള അഡ്ജൂഡിക്കേറ്റിംഗ് അതോറിറ്റിയുടെ (അതായത് കളക്ടറുടെ) അധികാരപരിധിയെ മറികടക്കുക എന്നതായിരുന്നു എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്ന ആന്തരികമായ തെളിവാണിത്. സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി അടച്ച തുക അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുകയാണെങ്കിൽ, പ്രസ്തുത വ്യവസ്ഥകളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന ഇളവിനായുള്ള ക്ലെയിമുകൾ തീരുമാനിക്കാനുള്ള കളക്ടറുടെ അധികാരം വകുപ്പ് 52A എടുത്തുമാറ്റുകയും ആ അധികാരം മറ്റ് അധികാരികളിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള കേസുകളിൽ, അപേക്ഷ കളക്ടർക്ക് നൽകണമെങ്കിൽ പോലും, അദ്ദേഹത്തിന് തീർപ്പു കൽപ്പിക്കാനുള്ള കഴിവ് ഉണ്ടാകില്ല. വകുപ്പ് 52A-ൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, കളക്ടർ തന്റെ അഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകളോടൊപ്പം ബന്ധപ്പെട്ട അതോറിറ്റിക്ക് അപേക്ഷ കൈമാറണം, ആ അതോറിറ്റിക്കായിരിക്കും ക്ലെയിം തീരുമാനിക്കാനുള്ള അധികാരം. വകുപ്പ് 52A കേസ് തീർപ്പാക്കുന്നതിൽ കളക്ടറുടെ അധികാരത്തെ മാത്രമേ മറികടക്കുന്നുള്ളൂ എന്ന വ്യാഖ്യാനം വ്യക്തമാണ്, കാരണം തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചീഫ് കൺട്രോളിംഗ് റെവന്യൂ അതോറിറ്റി ആയ വകുപ്പ് 49-നെ ഈ വ്യവസ്ഥ മറികടക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെയുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ, മറ്റ് വ്യവസ്ഥകളുടെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ക്ലാസ് കേസുകൾക്ക് ബാധകമാക്കി വകുപ്പ് 52A-യെ ഒരു അവശിഷ്ട ഖണ്ഡമായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. ഇതിന് വിപരീതമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനം സാമ്പത്തിക ശേഷിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു കൃത്രിമ വർഗ്ഗം സൃഷ്ടിക്കും, കാരണം അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലുള്ള സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി അടച്ച കേസുകൾക്ക് മാത്രമേ ഒരു അവശേഷിക്കുന്ന കേസായി യാതൊരു പരിമിതി കാലയളവും കൂടാതെ തീർപ്പു കൽപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ, എന്നാൽ ഇതേ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടതും എന്നാൽ അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയിൽ കുറഞ്ഞ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി അടച്ചതുമായ കേസുകൾക്ക് ഈ വ്യവസ്ഥയെ ആശ്രയിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഒരു

വ്യവസ്ഥയുടെ ഭരണഘടനാപരമായ സാധുത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന വ്യാഖ്യാനം സ്വീകരിക്കണം എന്നത് സ്ഥാപിതമായ വ്യാഖ്യാന തത്വമാണ്. ദോഷകരമായ വിവേചനത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന ഒരു വ്യാഖ്യാനം ഒഴിവാക്കണം. അതിനാൽ, വകുപ്പ് 52A-യുടെ ഉദ്ദേശ്യം, അതിനു മുമ്പുള്ള സുപ്രധാന ഖണ്ഡങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ വരാത്ത അപേക്ഷകളെ ഉൾക്കൊള്ളുക എന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ കാലഹരണ ഖണ്ഡങ്ങളെ മറികടക്കുക എന്നതോ ആയിരുന്നില്ല.

28. വ്യക്തമായും, മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കാരണങ്ങളാൽ, അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47, 52, 52A എന്നിവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല. റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ വകുപ്പ് 47-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് തലക്കെട്ട് നൽകിയിരുന്നു എന്നത് ശരിയാണ്. എന്നാൽ, തെറ്റായ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം, ഒരു പൗരന് നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ലഭിക്കേണ്ട റീഫണ്ടിനുള്ള അർഹതയെ ഇല്ലാതാക്കുന്നില്ല എന്നത് സുസ്ഥാപിതമാണ്.

29. ഈ കേസിൽ, ഡെവലപ്പറുമായി അപ്പീൽവാദി നടപ്പാക്കാനുദ്ദേശിച്ച വിൽപ്പന കരാറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ സദുദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ് വാങ്ങിയത്. ഡെവലപ്പറുമായി ഒരു തർക്കം ഉണ്ടാവുകയും അത് എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി.യുടെ മുന്നിൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ കാരണമാവുകയും ചെയ്തു. അപ്പീൽവാദിയുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ അസ്വാഭാവികമായി ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, നടപടികളുടെ ഫലം കാത്തിരിക്കുന്നതിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാഗത്ത് തീർച്ചയായും അകാരണമായ കാലതാമസം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി. പരാതി അനുവദിക്കുകയും, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകുക, അല്ലെങ്കിൽ പലിശ സഹിതം റീഫണ്ട് തേടുക എന്നീ ഓപ്ഷനുകൾ അപ്പീൽവാദിക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ ഓപ്ഷൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത അപ്പീൽവാദി , എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി.-യുടെ ഉത്തരവ് വന്ന് രണ്ട് മാസത്തിനുള്ളിൽ റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിച്ചു. അതിനാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ

പെരുമാറ്റം അകാരണമാണെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല, കൂടാതെ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിനായി അപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാഗത്ത് ഉദ്ദേശ്യപൂർവ്വമായതോ അനിയന്ത്രിതമായതോ ആയ കാലതാമസം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷ ന്യായമായ ഒരു കാലയളവിനുള്ളിൽ ഫയൽ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

30. **കമ്മിറ്റി-ജി.എഫ്.ഐ.എൽ** കേസിൽ (മേൽപരാമർശം), ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട് 1899-ൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലഹരണ കാലയളവിനെക്കുറിച്ചാണ് ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് പരിഗണിച്ചത്. ഈ കേസിൽ, ഈ കോടതി രൂപീകരിച്ച ഒരു കമ്മിറ്റി സ്ഥാവര വസ്തുക്കളുടെ ലേല വിൽപ്പന നടത്തി. വിജയികളായ ലേലക്കാർ മുഴുവൻ വിൽപ്പന പ്രതിഫലവും സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയും കമ്മിറ്റിയിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. എന്നാൽ, കക്ഷികളുടെ നിയന്ത്രണത്തിന് അതീതമായ കാരണങ്ങളാൽ ഇടപാട് പരാജയപ്പെട്ടു. കോടതി ഇടപാട് റദ്ദാക്കുകയും, വിൽപ്പന പ്രതിഫലം പലിശയോടെ തിരികെ നൽകാൻ കമ്മിറ്റിക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും, സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ ലഭിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ സമീപിക്കാൻ വാങ്ങുന്നവർക്ക് അനുമതി നൽകുകയും ചെയ്തു. സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി തിരികെ നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുള്ള ലേലം-വാങ്ങുന്നവരുടെ അപേക്ഷകൾ, അപേക്ഷകൾ കാലഹരണപ്പെട്ടു എന്ന കാരണത്താൽ നിരസിക്കപ്പെട്ടു. റീഫണ്ട് അപേക്ഷകൾ തള്ളിയതിനെതിരെ സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷയിൽ ഉന്നയിച്ച വാദങ്ങൾ ഇവയാണ്: (i) കോടതിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലുള്ള ഇടപാട് ലേലം വാങ്ങുന്നവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിന് അതീതമായ കാരണങ്ങളാൽ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കോടതിയുടെ ഒരു നടപടിയും ഒരു വ്യക്തിക്ക് മുൻവിധി ഉണ്ടാക്കാൻ പാടില്ല; (ii) കരാർ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പുനഃസ്ഥാപന തത്വം അനുസരിച്ച്, അസാധുവായ ഒരു കരാറിന്റെയോ അസാധുവാകുന്ന ഒരു കരാറിന്റെയോ കീഴിൽ ഒരു വ്യക്തിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഏതൊരു നേട്ടവും തിരികെ നൽകാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്; കൂടാതെ (iii) തുല്യതയുടെയും നീതിയുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ, ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട് 1899-ലെ വകുപ്പ് 50-ൽ

നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ആറ് മാസത്തെ പരിമിതി കാലയളവ് ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് തീയതി മുതൽ ആറ് മാസമായി വായിക്കണം.

31. നിയമത്തിന്റെ ഒരു പൊതു തത്വമനുസരിച്ച്, റീഫണ്ടിനുള്ള അവകാശം നിയമപരമായ ഒരു സൃഷ്ടിയാണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമുണ്ട്. നിയമം വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ റീഫണ്ടിനായി തേടാവുന്നതാണ്. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്തതുപോലെ, അപ്പീൽവാദിയുടെ കേസ് ഒരു സുപ്രധാന വ്യവസ്ഥകളാലും പ്രത്യേകമായി തടസ്സപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ, ഈ കോടതി നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകളെ അവഗണിക്കുകയും മറികടക്കുകയും ചെയ്യരുത്, മറിച്ച് വ്യക്തമായ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ ശ്രദ്ധിക്കുകയും വിവേചനാധികാരം ജാഗ്രതയോടെ വിനിയോഗിക്കുകയും വേണം എന്നത് സ്ഥാപിത തത്വമാണ്.[3] അതിനാൽ, ഒരു നിയമം കാലഹരണ കാലയളവ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരം കാലതാമസത്തിൽ ഇടപെടുന്നതിൽ ഈ കോടതി ശ്രദ്ധയോടെ പ്രവർത്തിക്കണം. എന്നിരുന്നാലും, ഈ കേസിലെ വസ്തുതകൾ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ഇപ്പോഴത്തെ കേസ് പോലുള്ള ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ, കാലതാമസം മാപ്പാക്കി പൂർണ്ണ നീതി നടപ്പിലാക്കാൻ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരം ഈ കോടതിക്ക് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ കേസിൽ റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നതിലുണ്ടായ കാലതാമസം എൻ.സി.ഡി.ആർ.സി.ക്ക് മുമ്പാകെയുള്ള നീണ്ടുപോയ നടപടിക്രമങ്ങൾ കാരണമായതിനാൽ, കാലതാമസത്തിന്റെ പേരിൽ അപേക്ഷ തള്ളിക്കളയാൻ കഴിയില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ജൂഡീഷ്യൽ കാലതാമസത്തിൽ ഒരു വ്യവഹാരിക്ക് നിയന്ത്രണമില്ല. അപേക്ഷകൻ ജൂഡീഷ്യൽ കാലതാമസത്തിന്റെ ദുരിതം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഒരു

---

[3] എ.ആർ. അന്തുലെ v. ആർ.എസ്. നായക്, (1988) 2 എസ്.സി.സി. 602; യൂണിയൻ കാർബൈഡ് കോർപ്പറേഷൻ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, (1991) 4 എസ്.സി.സി. 584; **സുപ്രീം കോടതി ബാർ അസോസിയേഷൻ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, (1998) 4 എസ്.സി.സി. 409**

സാഹചര്യത്തിൽ റീഫണ്ടിനുള്ള അപേക്ഷ നിരസിക്കുന്നത് തുല്യത, നീതി, ന്യായബോധം എന്നിവ ലംഘിക്കുന്നതിന് തുല്യമാകും. അതിനാൽ, ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 142 പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിക്കാൻ ഇത് അനുയോജ്യമായ ഒരു കേസാണ്.

32. മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ, ഞങ്ങൾ അപ്പീൽ അനുവദിക്കുകയും ബഹുമാനപ്പെട്ട ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ 2018 നവംബർ 22-ലെ അപവദിത വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി, അപ്പീൽവാദി ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ മുംബൈയിലെ കളക്ടർ ഓഫ് സ്റ്റാമ്പ്സിന് തിരികെ നൽകുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ച്, ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ വാങ്ങിയ സമയത്ത് അടച്ച സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി റീഫണ്ടിന് അർഹനാണെന്ന് ഞങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇ-സ്റ്റാമ്പ് പേപ്പർ കളക്ടർക്ക് കൈമാറി ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ റീഫണ്ട് നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കണം. 2016 ജൂലൈ 16 മുതൽ റീഫണ്ടിന്റെ തീയതി വരെ പ്രതിവർഷം 6% നിരക്കിൽ പലിശയ്ക്ക് അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കും. ഈ കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ചെലവുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

33. തീർപ്പാക്കാത്ത അപേക്ഷകൾ, ഉണ്ടെങ്കിൽ, തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കും.

അങ്കിത് ഗ്യാൻ അപ്പീൽ അനുവദിച്ചു